

Menighetsblad for Gausdal

Nr.3

2020

Årg.9

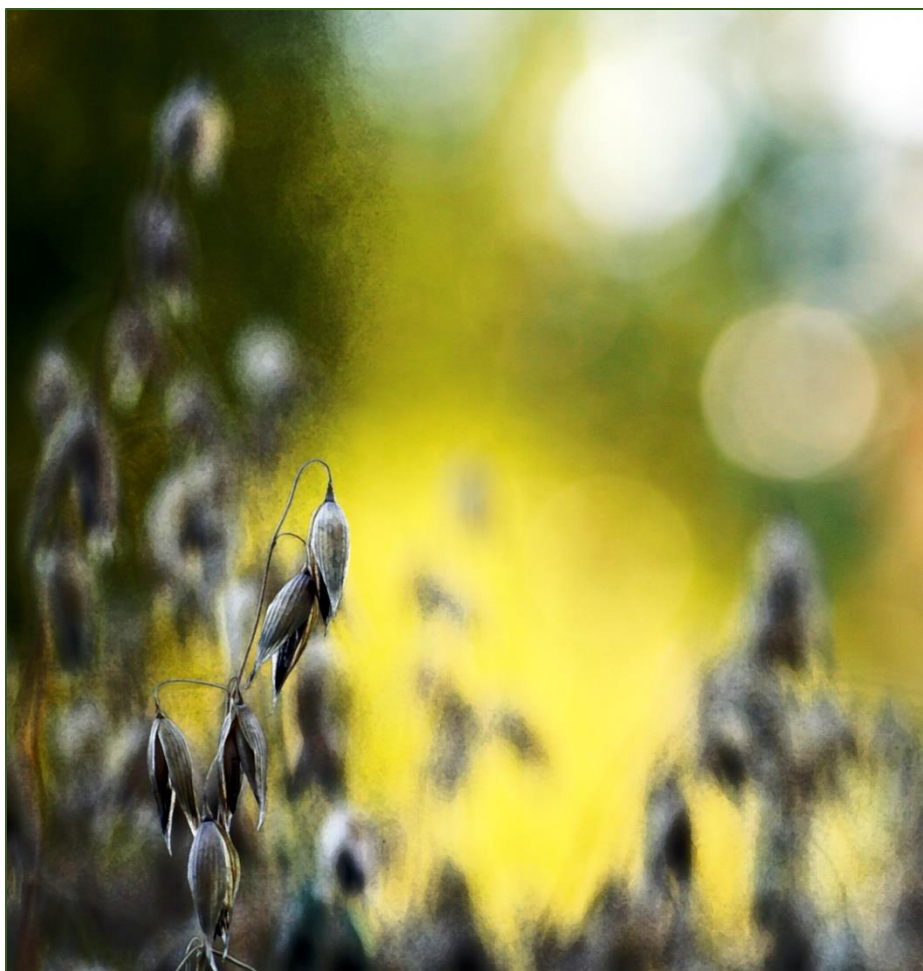

Foto: Terje

Vær ikkje redde

Seinsommar og tidleg haust. Ferien er over. Skulestart, spenning og forventning i lufta. Sommarfuglar i magen. Alt dette nye vi ikkje kjenner. Det som manglar namn, form og stundom språk. Og eit stadig smremmande bakteppe: ein pandemi vi enno ikkje kjenner rekkevidda av. Eit virus utan kjennskap til nasjons- og landegrenser. Ei skremmande påminning om kor sårbare og avhengige vi er. Du og eg og alle dei andre.

Den litauiske filosofen Emanuel Levinas (1906 – 1995) peikar på det avgjerande møtet med den andre sitt ansikt. Gjennom dette møtet blir eg stilt overfor ein annan enn meg sjølv. Her melder det seg eit ansvar: ansvaret for å ta vare på den andre. Munnen og auga har sine individuelle og karakteristiske uttrykk. Eg og den andre vil alltid ha ulike utgangspunkt, og står heller ikkje på like fot. Difor må eg legge mine egne behov til side i møtet med den andre, utan forventning om å få noko attende. Dei gode gjerningane er ingen byttehandel. Møtet med den andre er ikkje arenaen for å dekke mine egne ynskje og behov. Om så var tilfelle ville dei gode gjerningane reduserast til eit teknisk og instrumentelt grep. Eit slag i ansiktet til den andre.

Den andre er djupast sett alle dei menneska vi er omgjevne av. Lokalt, nasjonalt og på verdsbasis. Ein eg kjenner. Ein eg enno ikkje har møtt. Ein eg aldri kjem til å møte. Dette året vart vi nok ein gong minna om kor nært forbundne vi er med kvarandre. Reduksjonen i fysisk kontakt og reiser på tvers av landegrenser, vart i løpet av kort tid eit sterkt uttrykk for vår etiske forplikting overfor den andre. Ein nasjonal dugnad med pliktig oppmøte i kvar enkelt bustad. På arbeidsplassen og arenaer vi har rekna som sjølvsgatte.

I dette nye, og enno ukjende landskapet, har vi som kyrkje eit spesielt ansvar for å målbera håpsdimensjonen. Ved hjelp av liturgien, salmane og bibeltekstane skal vi bidra til å halde døra ope. Sett i ljøs av orda frå engelen på Betlehemsmarkane, er vi alle gjetarar som treng å minnst om tre grunnleggjande ord: «Ver ikkje redde!».

Ansvaret for kampen mot frykt og redsle kviler på både deg og meg. Ansvaret har eit innebyggt krav om å leggje noko av vårt eige til side. For den andre si skuld.

Trond Klaape

Gjør meg til et redskap for din fred

I 2016 fikk jeg muligheten til å reise til Assisi for å vandre i Frans sine fotspor. Av forbilder jeg har i livet er nok denne munken fra Italia en av de aller viktigste for min tro og min tjeneste som diakon. Reisen ble på så mange plan og av så mange grunner en sterk opplevelse som kjennes levende i meg den dag i dag.

I Frans sine fotspor fikk jeg styrket troen på flere ting. Som at kjærligheten må elskes, og at vi mennesker er satt til å leve evangeliet. At vi er kalt til å tale, handle og tenke godhet, vise toleranse og bestandig lete etter det gode i mennesker. Og at når mennesker møtes av en ren kjærlighet uten grums skjer det et kjærlighetens gjensvar i oss. Fordi Gud elsket oss først.

Da vi som jobber i kirken fikk nye adresser til våre e-poster omtrent på samme tid som turen til Assisi var den bygd opp av to bokstaver og tre tall. Det ble sagt at tallene var et salmenummer og jeg var spent på hvilken salme jeg fikk. Til min store glede er «min salme» innholdet i Frans av Assisi sin bønn. Den står som nr. 733 i Norsk Salmebok. Et budskap og innhold til å leve på.

Pax et bonum, FRED OG ALT GODT, som Frans hilste sine medmennesker med.
Marianne Træthaug (tekst og foto)

*Gjør meg til redskap for din fred
Hvor hatet rår, la meg så kjærlighet
Hvor ondskap finnes,
la meg godhet spre.
Hvor tvilen hersker, tro på deg.*

*Gjør meg til redskap for din fred
I tvil og rådløshet, la meg gi håp.
Hvor mørket truer, la meg være lys
Hvor tungsinn råder, gjøre glad.*

*Å, Herre, gi meg at jeg ikke spør,
så meget å bli trøstet som å trøste,
å bli vist forståelse som å forstå,
å bli elsket av andre som å elske selv.*

*Gjør meg til redskap for din fred.
Det er ved selv å tilgi, vi blir tilgitt.
Det er ved selv å gi at vi skal få,
ved å dø at vi blir født på ny*

Tanker og hilsen ved slutten av et vikariat

Kort oppsummert: Ni måneder i Gausdal- ja, det har vært en sann glede.

For det første hadde jeg en opplevelse av å komme hematt - til et område jeg kjenner godt fra før - og få lov til å jobbe sammen med en flott stab som både har meningers mot og som ivaretar sine spesielle arbeidsfelt og oppgaver på en fremragende måte. Dernest fikk jeg møte to nyvalgte og engasjerte menighetsråd. Der var det medlemmer som trofast stiller opp både med god ivaretagelse og gjennomføring av

de månedlige menighetsrådsmøter og i forskjellige oppgaver i gudstjenesten.

Til slutt har vært godt å få være «alminle præst» i gode menigheter, med begravelser i alle de fem soknene, forskjellige gudstjenester, andakter på Follebutunet og samtaler om begravelser og vielser, i hjemmet, kirker eller på kontoret i Jordmorvegen 1. Det har vært godt å være sammen, med eller uten koronapreg.

Det har vært noen høydepunkt som familiegudstjeneste med tre dåp og en gjeng barn som satt lyttende foran med i midtgangen

i Østre Gausdal kirke, setermessa på Rudstuen seter og forsangerne/musikerne fra «KorVenskap» som så ofte har fulgt med og beriket samlinger i Guds hus.

Jeg har mye godt å tenke på og være takknemlig for - fra ni måneder i Gausdal - der Guds godhet og trofasthet har hvilt over det hele!

Hilsen Per Halstein Orset Nielsen (foto: Annvei Sjurrud)

Setermesse på Rudstuen seter 26.7.2020

I juli ba Inga Johanne og Knut Pighaug inn til setermesse på Rudstuen seter i Nordfjellet. Setermessa har etter kvart vorte ein tradisjon. Sjølv om tåka hang tungt over fjelltoppane og regnet ein gong imellom tromma på taket, kom folk køyrande, syklande og gåande både frå fjern og nær. Om lag 30 fram møtte fekk med seg ei nær og fin messe i fjøset på Rudstuen seter denne dagen. Etter messa varte vertsfolket opp med kaffe. Kor Venenskap, Ola Fjeldet og Hans Hjelmstad bidrog med musikalske innslag. Alt lagt godt til rette for eit flott arrangement av Inga Johanne og Knut. Vi kjem gladeleg attende til seters neste år!

Setermessa var au Per Halstein si siste messe i soknet. Inger S. Enger frå Østre Gausdal sokneråd takka han av og overrakk heimstrikka gausdalsvotter i gåve frå soknerådet.

Tekst og foto: Kristin Garstad

Follebu kirkegård – tysk krigskirkegård i 1940

Follebu kirkegård var en kort periode i 1940 også tysk krigskirkegård.

Av Hans Olav Haugen

Etter tyskernes okkupasjon av Norge den 9. april 1940, gikk den Tyske fremrykningen ganske raskt nordover mot Lillehammer og Gausdal. Da tyskerne kom frem til Follebu og Segalstad Bru, i april dagene 1940, fant det sted flere harde trefninger mellom norsk Infanteri og tyske tropper. Dette førte til at flere tyske og norske soldater falt i tida mellom den 24 og frem til den 29 april, det var til sammen 9 tyske soldater som ble båret til kirkegården i Follebu.

Martha Steine forteller i sin beretning fra den gangen, om de harde trefningene morgenen den 25 april, og mange tyske soldater som falt der, like ved gården. Berthe Nordrum forteller og i sin beretning om 8 falne norske soldater som kom til kirkegården mandag den 29 april, de ble gravlagt den 1 mai. Den første norske soldaten som falt i Follebu var Sersjant Henrik Valumstad fra Drammen. Han ble skutt allerede den 24 april av en tysk løytnant, på kloss hold rett utenfor kirkegården porten. Graven til Valumstad er også den offisielle og eneste soldatgraven på Follebu kirkegård, og graven blir hedret med tale og blomsternedleggelse hver 17 mai. Det er sannsynlig at det var sognepresten i Østre Gausdal, Fredrik Hiorth Sandberg (bildet), som sto for jordfestelsen den gangen. *(Portrettet henger i sakeristiet i Follebu kirke)*

Fru Blix på Sole pensjonat, la ned krans på graven på vegne av alle norske mødre og kvinner. Hvem som sto for den høytidelige prestegjeringen ved jordfestelsen til de tyske soldatene vites ikke. Hiorth Sandberg var sogneprest i Ø.G fra 1931 til 1948. Det er i flg. kirkekontoret i Gausdal ikke skrevet inn noe om dette i kirkebøkene. Årsaken til det kan være at de døde skulle flyttes noen tid senere, og at dette bare skulle være et midlertidig hvilested. Tidsvitner husker at de ble flyttet fra kirkegården ikke lang tid etter. De norske soldatene ble sendt hjem til sine egne kirkesogn. En av de tyske soldatene fikk sitt neste hvilested på Nordre gravlund i Lillehammer, det skjedde den 29 april, men alle ble siden begravd på den tyske krigskirkegården på Ekeberg i Oslo, det skjedde den 11.juni 1940.

I september og oktober 1952 ble gravene flyttet fra Ekeberg, til den nye krigskirkegården, som Oslo Kommune hadde anlagt på Alfaset i Nedre Kalbakkvei, den sto ferdig i 1953. Navnene på bildet av de tyske trekorsene på kirkegården i Follebu var for utydelige til og lese, det var ikke mulig å få noen verifiserte navn ut av det. Men det har lyktes og få tak i all militær personalia om de tyske soldatene som ble gravlagt her i bygda, unntatt en soldat. Fotografen som tok

bildene på kirkegården i Follebu var Monrad Nyheim. Han var fra Nestun i Bergen. Han var innlagt på Granheim tuberkulosesanatorium i Follebu i 1939 og 1940. Han kuret seg forøvrig frisk under oppholdet på Granheim.

Personene som står ved korsene er pasienter fra Granheim, som kuret sammen med han. De var alltid så pent kledd pasientene, når de var ute og gikk tur, både til hverdag som til helg. De gikk alltid i grupper på fire, fem personer. Slik husker jeg dem fra

min barndom i 1950 årene, og slik ser vi det på dette bilde også. Jeg tar for meg de tyske listene i rekkefølge etter døds dato, slik de originale listene er oppført i de tyske arkiver.

NAVN	GRAD	FØDT	DØD	AVDELING	DØDSSTED
BERDNIK Lorentz.	Hauptmann	14.08.03	26.04.40	8 GJR 138	Follebu,
(Han ble flyttet til nordre gravlund i Lillehammer, den 29 april).					
BALKE Werner	Ober schutze	02.12.19	26.04.40	3 IR 324	Segalstad bru
GOTSCHALT Ernst	Gefreiter	17.02.10	26.04.40	3 IR 325	Segalstad bru
KREHL Gerhard	Soldat	23.08.10	27.04.40	4 IR 324	Aulestad
SCHREIBER Wilhelm	Ober soldat	28.09.10	27.04.40	3 IR 324	Segalstad bru
WARMINSKI Klemens	Ober soldat	19.08.10	27.04.40	3 IR 324	Segalstad bru
WIESSNER Willi	Schutze	03.09.19	27.04.40	3 IR 324	Segalstad bru
KLINGER Johann	Ober schutse	30.09.14	28.04.40	8 GJR 138	Follebu

Foto fra sersjant Henrik Valumstad sin begravelse ved Follebu kirke 01.mai 1940.

Takk!

Hjertelig takk for gaven til velferdstiltak for ansatte på Forsettnet ved **Liv Petersens** bortgang. *Forsettnet*

Hjertelig takk for pengegava vi fikk ved **Gunvor Aassveens** begravelse. *Venneforeningen ved Follebutnet.*

Takk for pengegaven til barne- og ungdomsarbeid i menigheten gitt ved **Erling Mathiesens** bortgang. *Østre Gausdal menighetsråd*

Nytt fra Fellesrådet:

- Ingrid Skullerud har sagt opp sin stilling hos Gausdal kirkelige fellesråd for å begynne å studere på heltid i Oslo. Vi takker henne så mye for alt hun har gjort i de årene hun har vært her, og ønsker henne lykke til videre.
- Follebu kirke er en gammel og fredet kirke. Alt som skal gjøres der må derfor godkjennes av Riksantikvaren. De siste årene har det ved flere anledninger falt ned steiner fra kirketaket og det kan være farlig om noen skulle bli råkt. Vi har derfor søkt Riksantikvaren om å få lov til å legge om taket slik at det skal blir sikrere. Dette har de nå gitt oss tillatelse til. De har også gitt tilskudd til store deler av kostnadene ved å legge om taket. Omleggingen starter på sørsiden/nedsiden av kirken og om mulig håper vi å finne rom for å ta nordsiden/oversiden også. Arbeidet har vært ute på anbud og Evensen & Evensen har fått oppdraget. Gausdal kommune stiller med byggeledelse, og for å ivareta det antikvariske stiller Tore Rødbberghaugen fra fylkeskommunen.

Oppstart på byggeplass vi være rundt 1. september. Stipulert byggetid vil være 4 til 6 uker. For å komme til taket må det settes opp stilas. Fra Riksantikvarens side er det gitt beskjed om at dette ikke kan festes i kirkeveggen. For å sikre stillaset må det da bygges ut i bredden. Dette betyr igjen at noen av gravene vil bli berørt og at det kan bli vanskelig å komme til gravene mens arbeide pågår. Vi håper å gjøre dette så skånsomt som mulig for de som blir berørt. Gudstjenester, begravelser og vielser vil ikke bli berørt av arbeidet.

Rettelse:

Under saken «Fred og frihet» i forrige nummer av menighetsbladet omtalte vi soldatgraven på Follebu kirkegård som den ukjente soldats grav. Denne betegnelsen medfører ikke riktighet. Det er kjent at blant andre sersjant Henrik Vallumstad ligger begravet her. Vallumstad falt for fedrelandet, rett utenfor kirkegårdsporten i Follebu, i 1940. (KG/Red)

Bruk bygdas egne bedrifter!

GAUSDAL SKIGARD V/ M. BÆKKEN www.gausdalskigard.no T: 908 55 374	SIGURD OG OLA GRIMSTAD AS www.grimstadas.no T: 61 22 68 50
KARLSEN FARGEHANDEL AS www.karlsenfargehandel.no T: 61 22 68 00	MEDBY AS www.medby-as.no T: 952 32 000
PAULSRUD SNEKKERVERKSTED www.paulsrud.as T: 61 22 02 40	JØRA BYGG AS www.jora-bygg.no T: 61 22 46 10
COOP PRIX, VESTRE GAUSDAL www.coop.no T: 61 22 31 52	SKEI CARAVAN www.skeicaravan.no T: 970 19 998 / 977 64 690
O.HAGEN GARTNERI OG BLOMSTER AS www.hageland.no T: 61 22 46 66	NÆRBUTIKKEN, SVATSUM narbutikken.svatsum@narbutikken.no T: 61 22 90 12
GAUSDAL BEGRAVELSESBYRÅ www.dufseth.no T: 61 22 46 66	GAUSDAL FYSIOTERAPI T: 61 22 35 26
3BYGG GAUSDAL AS www.3bygg.org T: 976 74 737	REGNSKAPSFØRER'N AS www.regnfor.no T: 61 22 40 00
MINEL SKOGVANG INSTALLASJON www.minel.no T: 61 22 66 99	ANNES KLÆR www.facebook.com/AnnesKlaer/ T: 975 75 190
APOTEK1 GAUSDAL www.apotek1.no T: 61 22 93 90	SPORT1 GAUSDAL <u>www.sport1.no</u> T: 61 22 02 17
GAUSDAL BRUVOLL SA - 100% stuttreist trelast - www.gausdalbruvoll.no T:02651	STRAND FJELLSTUE OG STRAND KAFÉ OG KONDITORI www.strand-fjellstue.no T: 975 63 381

Slekters gang

VESTRE GAUSDAL KIRKE

Dåp

05.07 Kevin Brumoen

Vielse

04.07 Sigrid Stensby Navelsaker og
Alexander Sørli Navelsaker

Gravferd / Bisettelse

19.06 Torhild Olive Johansen (1949)
26.06 Ragnar Jenshus (1941)
07.07 Bjørn Austdal (1933)
09.07 Else Helene Øvstehage (1938)
14.07 Sverre Kvisberglien (1932)
14.08 Per Mestvedthagen (1929)

SVATSUM KIRKE

Gravferd / Bisettelse

22.07 Ester Sveen (1933)
19.08 Asbjørn Melbø (1929)

ØSTRE GAUSDAL KIRKE

Dåp

20.06 Adrian Lea Ekerhaugen (Skei)
28.06 Tilril Andersen Enge
28.06 Sigve Kristian Ødegården
28.06 Signe Bjørnstad Skogen
23.08 Petter Leine Nerjordet

Vielse

08.08 Lene Torgersrud og
Magnus Scheen Edvardsen

Gravferd / Bisettelse

19.06 Erling Mathisen (1923)
23.06 Gunnvor Aassveen (1934)

FOLLEBU KIRKE

Dåp

05.04 Rasmus Leistad (Fåberg kirke)
09.08 Jenny Kvisberglien Høglien

Vielse

08.08 Jannicke Brustuen og
Kjetil Rokvamslien

Gravferd / Bisettelse

04.08 John Birger Skansen (1947)
13.08 Øystein Harald Mathisen (1940)
14.08 Kristin Marit Laugen (1948)
21.08 Petter Edvard Tennstrand (1939)

Ensomheten tar ikke ferie.

**GI EN SAMTALE TIL EN
SOM TRENGER DET.**

Send sms **ALLTID3** til **2160** (150,-)

Kontonummer: 7011 05 20067

Kirkekontoret i Gausdal

Jordmorvegen 1, 2653 Vestre Gausdal. Sentralbord 61 24 89 40

Kirkeverge	Anne Berit Grimstad	ag846@kirken.no	976 83 370
Sekretær, tirs/ons 9-15	Terje Dannemark	td945@kirken.no	913 76 418
Diakon	Marianne Torp Træthaug	mt733@kirken.no	404 55 579
Menighetspedagog	Trond Klaape	tk676@kirken.no	412 13 168
Fellesrådsleder	Karl Kleva	karlklev@online.no	977 55 708

Sokneprest i V.Gausdal	Anne Hvinden	ah239@kirken.no	413 95 580
Organist i V.Gausdal	Jan Martin Listuen	listuen@follebu.net	976 89 849
Kirketjener i V.Gausdal	Olaf Solbjørg		905 34 542
Kirketjener i Aulstad	Paul Kristian Lillelien		975 46 650
Kirketjener i Svatsum	Olaf Solbjørg		905 34 542
Menighetsrådsleder i V.G	Frode Frydenlund		414 70 506
Menighetsrådsleder i Aulstad	Lene Cecilia Noreng		468 12 972
Menighetsrådsleder i Svatsum	Linda Eggen		911 73 466
Sokneprest i Ø.Gausdal	Iselin Flaten Juland	if575@kirken.no	958 77 674
Organist i Østre dalføre	Hans Hjelmstad		959 61 017
Kirketjener i Ø.Gausdal	Stig Erik Røysom		482 46 024
Kirketjener i Follebu	Odd Erik Hagen		906 05 406
Menighetsrådsleder i Ø.G	Grethe Skogli		901 89 459
Menighetsrådsleder i Follebu	Else Randi N. Fiflet		469 34 534
Skei fjellkirke	Marie Louise Lörken		926 97 757

Dåp, konfirmasjon, bryllup, minnesamvær eller annet:

Haugetun, Vestre Gausdal	v/Kirkekontoret	61 24 89 40	913 76 418
Forset grendehus	v/Karin Kristiane R.Høistad		995 29 895
Østre Gausdal prestegård	v/Solveig Forseth	911 32 390	979 76 127
Østre Gausdal bygdahus	v/Jon Pighaug		468 92 575
Kirkestua i Follebu	v/Odd Erik Hagen		906 05 406
Follebu speiderhus	v/Eli Britt Holen		993 73 003
Vonheim, Follebu	v/Alma Marit Bakken		906 50 804
Bødal bygdahus	v/Ann Kristin Paulsrud		913 65 436
Jadratur, Olstad	v/Arne Gunnar Noreng		957 87 998
Optun, Nedre Svatsum	v/Siri Madsen siri.madsen@uke.oslo.kommune.no		971 91 784
Heimly, Øvre Svatsum	v/Sofie Ågot Aulstad		970 20 896

Redaksjonen består av:

Terje Dannemark, redaktør
Randi Noreng, repr. Aulstad
Eldbjørg Kopsland Bø, repr. Follebu
Inger Helen Jørånstad, repr. Svatsum
Synnøve Myklebø, repr. Vestre Gausdal
Kristin Garstad, repr. Østre Gausdal

Kontonummer: 2003 07 09846
Vanlig abonnement: 200 kr
Adressert abonnement: 280 kr
Neste nummer kommer 23.11.2020
Frist for levering av stoff: 20.10.2020
Alle henvendelser og stoff rettes til:
redaktør: td945@kirken.no t: 913 76 418

Velkommen til kirke

RETUR:
Kirkekontoret
Jordmorvegen 1
2653 Vestre Gausdal

Konfirmasjon Lørdag 12. september

Follebu kirke kl. 10.00 og 12.15

Søndag 13. september

Vestre Gausdal kirke kl.11.00

(Konfirmantpresentasjon)

Follebu kirke kl.19.00

(Konfirmantpresentasjon)

Konfirmasjon Lørdag 19. september

Østre Gausdal kirke kl.10.00 og 12.15

Søndag 20. september

Svatsum kirke kl.11.00

Høsttakkefest, utdeling av Min kirkebok

Konfirmasjon Lørdag 26. september

Vestre Gausdal kirke kl.11.00

Søndag 27. september

Follebu kirke kl.11.00

(Konfirmantjubileum)

Søndag 04. oktober

Østre Gausdal kirke kl.11.00

(Konfirmantjubileum)

Aulstad kirke kl.19.00

(Høsttakkefest)

Søndag 11. oktober

Vestre Gausdal kirke kl.11.00

(Konfirmantjubileum/høsttakkefest)

Follebu kirke kl.19.00

(Høsttakkefest)

Besøk oss gjerne på:

www.gausdalskirka.com

www.facebook.com/gausdalskirka

Søndag 18. oktober

Svatsum kirke kl.11.00

(Konfirmasjon og konf.presentasjon)

Østre Gausdal kirke kl.11.00

(Høsttakkefest og utdeling av min kirkebok)

Søndag 25. oktober

Follebu kirke kl.11.00

(Utdeling av Min kirkebok)

Vestre Gausdal kirke kl.11.00

(Utdeling av Min kirkebok)

Søndag 01. november - Allehelgens

Aulstad kirke kl.18.00

Follebu kirke kl.18.00

Vestre Gausdal kirke kl.20.00

Østre Gausdal kirke kl.20.00

Søndag 08. november

Follebu kirke kl.11.00

Svatsum kirke kl.19.00

(Allehelgensmarkering)

Søndag 15.november

Østre Gausdal kirke kl.11.00

Vestre Gausdal kirke kl.19.00

Søndag 22. november

Aulstad kirke kl. 11.00

Follebu kirke kl. 11.00

Søndag 29.november 1.s. i advent

Vestre Gausdal kirke kl.11.00

Østre Gausdal kirke kl.18.00

(Lysmesse)

Neste blad vil bli på flere sider enn vanlig med bilder fra konfirmasjoner og jubileer.